

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма

Важна задача за провеждане на последователна и прозрачна политика в областта на туризма, е осигуряването на необходимите нормативни, административни и финансови предпоставки за създаване на достоверна база от данни за процесите, тенденциите и динамиката на туристическата дейност.

Важен инструмент в изпълнение на тази задача са предвидените изменения в предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма.

С този законопроект се въвеждат съществени изменения в действащата уредба на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Реформата обхваща нова нормативна рамка за регулиране на няколко групи обществени отношения.

Досегашният режим предвижда да се водят регистри за настанените туристи от лицата, извършващи хотелиерство, на хартиен носител, като месечно информацията трябва да се изпраща на общините. Този ред не осигурява достатъчна проследимост и отчетност на поднадзорните лица и не дава възможност за адекватно регистриране на чуждестранните туристи, в съответствие с изисквания на чл. 28 от ЗЧБ. С развитието на

технологиите и изграждането на съвременна електронна Единна система за туристическа информация и предвид наличието на действащ Закон за електронното управление, този ред на водене на регистри от задължените лица следва да се промени.

Проектозаконът уточнява, че всички лица, извършващи хотелиерство, включително и тези, които са започнали производство по категоризация, трябва да водят регистър на настанените туристи, тяхното гражданство и броя на реализираните нощувки. Това задължение обвързва собствениците на места за настаняване, спадащи както към клас „А“, включващ хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили, така и към клас „Б“ - семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги.

Въвежда се ново изискване за лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване от клас „А“ да поддържат собствена база данни в електронна форма чрез избрана от тях информационна система със състав на данните, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет страницата на Министерството на туризма. Практиката показва, че почти всички лица, извършващи хотелиерство поддържат такива информационни системи и в действителност водене регистри на хартиен носител от тези лица почти няма. Такова задължение не е предвидено за обектите от клас „Б“. Предвид по-голямата финансова тежест, за тях е предвидено да могат да водят регистъра на хартиен носител по образец, зададен от министъра на туризма.

Съгласно предвидените изменения е предвидена улеснена процедура за обмен и обработка на данните от регистрите на настанените лица. Лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване от клас „А“ са длъжни да

осигуряват автоматизиран обмен на данни между информационната система на водения от тях регистър и Единната система за туристическа информация. Тоест създава се директен канал за връзка между хотелиерите и ЕСТИ, без да е необходимо тази информация да се предава първо на общината и после вторично да се въвежда в ЕСТИ. Информацията от регистрите директно постъпва в централизираната база данни на ЕСТИ, което прави значително по-бърза, евтина и ефективна процедурата по нейното предоставяне, както намалява риска от грешки и непълности. На практика данните ще постъпват в ЕСТИ в реално време.

За местата за настаняване от клас „Б“, които не водят регистър в електронна форма обменът на данни се осъществява чрез ежедневното им вписване в Единната система за туристическа информация посредством публично достъпен уеб или друг интерфейс, чрез сигурна комуникационна сесия за свързаност. За тази цел лицата са облекчени да не въвеждат собствени информационни системи, а ще ползват публично достъпен интерфейс на централизираната система на ЕСТИ за директно вписване в нея.

Законът създава яснота относно информацията в регистрите за настанените туристи, постъпваща в ЕСТИ. Първата група включва данни за български туристи и туристи от Европейския съюз, от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и от Конфедерация Швейцария. Втората категория данни се отнася до другите чуждестранни туристи. По отношение на първата категория туристи хотелиерите са длъжни да обменят информация единствено за броя им, тяхното гражданство, датата на регистрация и датата на отпътуване. За втората група се предвижда предоставяне и запазване на данни, включващи както техния брой, така и идентифициращи данни в обем съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България. Тези

данни биват: име, дата на раждане, гражданство, номер и серия на документа за самоличност.

Данните за настанените туристи в единния регистър на ЕСТИ не са публични. До тях имат достъп само определени от закона субекти.

Специфичното, което предвижда проектът, е, че тези данни в агрегиран вид (брой настанени лица, брой нощувки) ще бъдат предоставени на Националната агенция по приходите (НАП) за контрол на постъпленията от туризма. С цел по-добър контрол и наблюдение на дейността на чужденците, пребиваващи на територията на Република България, освен информация за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните от тях нощувки, министърът на вътрешните работи ще има достъп и до данните, идентифициращи чуждестранните туристи в цялата страна (без информацията за туристите от Европейския съюз, от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и от Конфедерация Швейцария). Достъпът на общините, НАП и министъра на вътрешните работи е отдалечен, като обхватът на данните е ограничен съобразно установеното в закона за съответната категория лица. При технологична готовност и в условията на оперативна съвместимост може да се осигури автоматизиран достъп като вътрешна електронна административна услуга или чрез пряка свързаност по реда на Закона за електронното управление.

Предвидено е, че Единната система за туристическа информация се разработва и поддържа от министъра на туризма. Предоставя се достъп на НСИ до тези данни. ЕТСИ включва Националния туристически регистър, туристическа информация и статистически данни за туризма съобразно международните изисквания, както и данните за лицата, отседнали в места за настаняване.

Новост в проекта е предвидените изменения в реда на водене на регистрите на туристическите обекти, категоризирани на територията на съответната община. Според действащия закон кметовете водят тези регистри при тях, като са длъжни да предоставят информация относно вписванията по този регистър в Министерството на туризма в 30-дневен срок от датата на заповедта за определената категория на туристическия обект. С промените тези регистри стават неразделна част от електронния Национален туристически регистър, следователно се променя и режимът на воденето им. Всеки кмет ще води и ще има достъп до регистрите за категоризираните обекти от неговия район като неразделна част от Националния туристически регистър. По този начин се улесняват кметовете да водят локални регистри, а режимът ще осигури бърз, ефективен, ефикасен и икономичен режим за централизирано водене на всички регистри за категоризираните обекти в електронна форма.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма прави още една крачка напред в интегрирането на новите технологии в администрацията. Въвежда се възможност таксата за промяна на вписани обстоятелства в регистрите към ЕСТИ да се плаща и по електронен път.

При неизпълнение на задълженията, свързани с регистрите за настанените туристи са предвидени административни наказания както следва: за неизправните лица, които са задължени, но не водят регистър за настанените туристи - глоба в размер 2000 лв., и имуществена санкция на едноличните търговци и юридическите лица - в размер 7000 лв.; за неизправните лица, които макар да водят такъв регистър, то това не се извършва в съответствие със законовите изисквания - глоба в размер 1000 лв., и имуществена санкция на едноличните търговци и юридическите лица - в размер 5000 лв.; и за неизправните лица, които не са осигурили или не извършват обмен на данни, съответно не вписват данните по реда на

закона - глоба в размер 1000 лв., и имуществена санкция на едноличните търговци и юридическите лица - в размер 5000 лв.

В заключение, обсъжданата реформа ще допринесе за по-ефикасната и бърза обработка на туристическа информация. Автоматизираният обмен на данни между регистрите на хотелиерите и Единната система за туристическа информация не само ще улесни хотелиерите, но и ще осигури незабавен достъп на заинтересованите лица до търсената от тях актуална туристическа информация. Създаването на предпоставки за по-добър контрол от страна на Министерството на вътрешните работи върху адресната регистрация на чуждестранните граждани в България ще засили чувството за сигурност на гражданите и ще укрепи доверието им в институциите. Предвидените изменения в този смисъл, са насочени към изпълнение на целите на приетите от Министерския съвет Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма (2015 - 2020 г.) и План за изпълнение на Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма (2015 -2020 г.) и кореспондират пряко с предвидените мерки, свързани със създаването на ефикасна правно-нормативна рамка за превенция и противодействие заплахи към обществения ред и сигурност, а също така и подобряването на организацията и дейността на специализираните структури, като същевременно всички данни ще бъдат обработвани съобразно изискванията на Закона за защита на личните данни и действащото европейско законодателство.